

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра політичних інститутів та процесів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ І ПРОГНОЗ

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Освітньо-професійна програма «Політологія. Національна безпека»
Спеціальність 052 «Політологія»

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Затверджено на засіданні кафедри
протокол № 1 від 28 серпня 2024 року

м. Івано-Франківськ – 2024р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Політичний аналіз і прогноз
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Викладач (-і)	Матвієнків Світлана Миколаївна
Контактний телефон викладача	+38(0342)59-61-46
E-mail викладача	svitlana.matviienkiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Цикл професійної підготовки. Нормативна
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Упродовж вивчення курсу згідно розкладу
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Політичний аналіз і прогноз» є нормативною дисципліною зі спеціальності «Політологія» для освітньої програми бакалавр «Політологія. Національна безпека», яка викладається в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб здобувачі мали змогу застосовувати їх у аналізі та прогнозуванні політичних явищ, процесів та ситуацій.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання нормативної дисципліни «Політичний аналіз і прогноз» є вивчення здобувачами сутності прикладного прогнозування політичних явищ, процесів та ситуацій, оволодіння навиками практичного прогнозування політики за допомогою широкого арсеналу дослідницького на аналітичного інструментарію.</p> <p>У процесі вивчення курсу здобувач повинен <i>знати</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> -що таке політичне прогнозування і яке його місце у структурі політичної науки. -типи, рівні, алгоритм політичного прогнозування та його етапи. -принципи та процедури первинної обробки інформації. -особливості вибору методів політичного прогнозування від об'єкта аналізу. -основні методи і методики, що застосовуються у політичному прогнозуванні. -сутність і принципи політичного прогнозування -види політичних прогнозів і їх особливості -специфіку прогнозування процесів і явищ у різних сферах політики <p><i>вміти</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> -здійснювати первинну обробку інформації, формувати емпіричну базу для політичного прогнозування -здійснювати прикладне політичне прогнозування відповідно до чітких алгоритмів і процедур -застосовувати різні методи і методики для прогнозування політики -формулювати висновки та рекомендації за результатами прогнозу політичних проблем -прогнозувати політичні явища і процеси 	
4. Компетентності	
Інтегральна компетентність	
<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній та безпековій сферах, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов із застосуванням теорій та методів політичної науки.</p>	
Загальні компетентності	

ЗК-1 Знання предметної області та розуміння професійної діяльності

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції

СК-1 Здатність використовувати категоріально-понятійний та аналітико-дослідницький апарат сучасної політичної науки

СК-3 Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процесита явища у різних соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

СК-4 Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології у фаховій діяльності

СК-5 Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування

СК-6 Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні

СК-8 Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу

5. Результати навчання

РН-11 Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності

РН-12 Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування

РН-13 Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні

РН-14 Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	150

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
четвертий	Політологія	другий	нормативний

Тематика курсу

Тема 1. Вступ до курсу. Місце політичного аналізу та прогнозу в системі політичної науки

Тема 2. Специфіка, типи та основні категорії політичного прогнозування

Тема 3. Принципи, методи та основні етапи політичного прогнозування

Тема 4. Моделювання соціально-політичних процесів

Тема 5. Стратегія і тактика державно-політичного розвитку

Тема 6. Моделювання міжнародних відносин

Тема 7. Державно-управлінські рішення як об'єкт політичного прогнозування

Тема 8. Футурологічні процеси цивілізаційного розвитку

Тема 9. Постмодерні суспільно-політичні трансформації

Перелік питань для обговорення на лекціях та семінарських заняттях, список літератури для підготовки до кожного заняття та завдання для самостійної роботи, перелік індивідуальних науково-дослідних завдань та вимоги до їх виконання розміщені в системі дистанційного навчання.

7. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Структура розподілу балів передбачає: 1) поточний контроль – 20 балів; 2) написання контрольної роботи – 20 балів; 3) виконання індивідуального завдання – створення та представлення графічної презентації з визначеної проблеми політологічного характеру – 10 балів (з них 7 балів – за проєкт, 3 бали – за представлення) Загальна кількість – 50 балів. Підсумковий контроль – іспит, проводиться згідно графіку навчального процесу в останній місяць семестру і виставляється за результатами виконання здобувачем передбачених навчальною програмою видів робіт – 50 балів Разом – 100 балів</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Виконання письмової роботи передбачає: 1) повторення здобувачами лекційного матеріалу та отриманих знань при підготовці та проведенні семінарських занять, самостійного опрацювання рекомендованої літератури з питань, що виносяться на модульний контроль; 2) написання письмової роботи передбачає виконання здобувачами в аудиторії індивідуального завдання, що вимагає: – виявлення розуміння сутності понять і термінів – 5 балів; – вміння структурувати основні принципи та методи дослідження – 5 балів; – знання теоретичних засад, завдань, методів – 10 балів; Загальна кількість – 20 балів.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Відповідь здобувача на семінарському занятті оцінюється за п'ятибальною системою за визначеними програмою навчальної дисципліни критеріями. Усна відповідь може бути доповнена наочними посібниками, зокрема, візуалізованою презентацією (обсягом 10-15 слайдів), зміст та використання якої оцінюється окремо.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Здобувач допускається до підсумкового контролю (за навчальним планом – іспит) за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою навчальної дисципліни.</p>

8. Політика курсу

Політика вивчення навчальної дисципліни “Політичний аналіз і прогноз” передбачає набуття здобувачами визначених компетентностей через: аудиторну (лекції, семінарські та практичні заняття) та позааудиторну роботу (самостійне опрацювання окремих тем, підготовка до семінарських занять, виконання індивідуальних завдань, використання можливостей системи дистанційного навчання, практика).

Консультації викладача, відпрацювання здобувачами пропущених аудиторних занять,

отриманих незадовільних оцінок та подачі індивідуальних робіт – згідно розкладу.
У випадку встановлення вияву академічної недобросовісності викладач пропонує здобувачеві повторно виконати передбачений навчальною програмою курсу вид роботи.

9. Рекомендована література

- Аналітика, експертиза, прогнозування : Монографія / Макаренко Є. А., Рижков М. М., Ожеван М. А. та ін. Київ : Наша культура і наука, 2003. 614 с.
- Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень : проблеми теорії, методології, практики : монографія. Київ : Вид-во УАДУ, 2000. 328 с.
- Бей Г. А. Методологічні проблеми політичного прогнозування. *Нова парадигма. Філософія. Політологія. Соціологія*. Зб. наук. праць. Київ, 2012. Вип. 110. С. 46–55.
- Ващенко К. О. Політичний аналіз і прогноз в сучасній Україні: монографія. Київ : Логос, 2008. 288 с.
- Гогвуд Б., Ган Л. Аналіз політики для реального світу [пер. з англ. А. Олійника]. Київ : Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2004. 396 с.
- Глівенко С. В., Соколов М. О., Теліженко О. М. Економічне прогнозування: Навч. посіб. 2-ге вид. Суми: Університет, книга, 2001.
- Горбатенко В. П. Навчальна програма дисципліни "Політичне прогнозування" (для спеціалістів, магістрів). К.: МАУП, 2002.
- Горбатенко В. П., Бутовська І. О. Політичне прогнозування: Навч. посібник. К.: МАУП, 2005. 152 с.
- Горбатенко В.П. Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика. К.: Генеза, 2006. 400 с
- Горбатенко В. Футурологія і політика : монографія. Київ : Ака-демвидав, 2019. 288 с. (Серія “Монограф”).
- Горський В. Україна на порозі планетарної цивілізації// Практична філософія. 2001. № 2.
- Князев В., Бакуменко В. Філософсько-методологічні засади державно-управлінських рішень // Вісн. УАДУ. 2000. № 2.
- Дерев’янка С.М., Матвієнків С.М. Політичне прогнозування: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Вид-во ПНУ ім. В. Стефаника, 2022. 146 с.
- Дерев’янка С. Наукове прогнозування політичних процесів. *Державна політика в гуманітарній сфері*: Матеріали круглого столу. Івано-Франківськ: вид-во “Плай”, 2001. С. 26–31.
- Коваленко А. О. Політичний аналіз, прогнозування. К.: Наук, світ, 2002.
- Кремень Т. В. Історія створення, цілі та завдання Римського клубу // Практична філософія. 2001. № 3.
- Крисаченко В. С, Хилько М, І. Екологія. Культура. Політика: Концептуальні засади сучасного розвитку. К.: Знання, 2001.
- Кузьменко В. Л., Романчук О. К. На порозі Надцивілізації: системний аналіз актуальних проблем сучасності, соціальне прогнозування та футурологія. Львів: Універсум, 2001.
- Клим І.М., Матвієнків С.М. Політична криза: аналіз і технології врегулювання в сучасній Україні: монографія/ Клим І.М., Матвієнків С.М. Івано-Франківськ: НАІР, 2017. 220 с.
- Мартинів А. Ю. Футурологічні сценарії глобальної перспективи // Нова парадигма: Альманах наук, праць. Запоріжжя 2002. Вип. 28.
- Матвієнко В. Я. Прогностика. К., 2000.
- Політична аналітика та прогнозування : навч. посіб. / В. А. Ребкало, О. Л. Валевський, Ю. Г. Кальниш. Київ : Вид-во УАДУ, 2002. 60 с.
- Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України від 23 березня 2000 року № 1602-III // ВВР України. № 25. -23 червня 2000 р.

- Пугач В.Г. Навчальна програма дисципліни «Політичний аналіз і прогнозування» (для магістрів). К.: МАУП, 2018. 21с.
- Сізіх Н. В. Теорія прийняття рішень в міжнародних відносинах : навч. посіб. до лекційного курсу. Київ : Кобза, 2003. 208 с.
- Стратегії розвитку України: теорія і практика / За ред. О. С Вла-сюка. К.: НІСД, 2002.
- Телешун С. О., Баронін А. С. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації: курс лекцій / Фонд «Співдружність». Київ : Вид. Паливода А. В., 2001. 112 с.
- Теорія і практика політичного аналізу : навч. посіб. / За заг. ред. О. Л. Валевського, В. А. Ребкала. Київ : Міленіум, 2003. 227 с.
- Тертичка В. Державна політика: аналіз здійснення в Україні. К.: Основи, 2002.
- Тертичний О. Фукуяма помилився: "Кінець історії" відсувають українські дослідники // Дзеркало тижня. 2003. № 13 (438). 5 квітня.
- Тоффлер О. Третя хвиля / Пер. з англ. А. Євса. К.: Всесвіт, 2000.
- Україна на зламі тисячоліть: Історичний екскурс, проблеми, тенденції та перспективи. К.: МАУП, 2000.
- Швидюк С. М. Політичне прогнозування : навч.-метод. комплекс. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. 47 с.
- Цветков В. В., Горбатенко В. П. Демократія- Управління- Бюрократія: В контексті модернізації українського суспільства. К., 2001.

Викладач

С. М. Матвієнків